

Minna Toivanen

Asiantuntijatyötä vai toisarvoista puuhastelua?

Ei-legitiimi työ ja sen yhteydet hyvinvointiin asiantuntijatyössä

Abstrakti

Asiantuntijatyön ytimeen on perinteisesti kuulunut asioihin syventyminen sekä uuden tuottaminen ja luominen. Aina asiantuntijoilla ei ole kuitenkaan aikaa asiantuntijuudelle ja sen ylläpitämiselle, vaan aika menee ihan johonkin muuhun: työ saattaa sisältää työtehtäviä, joiden ei edes ajatella kuuluvan omaan työnkuvaan. Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, missä määrin ja millaisissa asiantuntijatyöissä ja työpaikoilla esiintyy työtehtäviä, jotka eivät työntekijän mielestä kuulu omaan työnkuvaan, eli ts. ei-legitiimejä työtehtäviä. Lisäksi selvitetään ovatko riittämätön henkilöstömitoitus, töiden heikko organisointi ja esimiestyö yhteydessä ei-legitiimeiksi koettuihin työtehtäviin sekä liittyykö näihin työtehtäviin henkisen hyvinvoinnin ongelmia. Tutkimuksessa käytetään vuonna 2015 kerättyä AikaJärjestys-kyselyaineistoa, josta valittiin mukaan ne palkansaajat, jotka olivat kyselyn aikaan työssäkäyviä palkansaajia (N=1 823). Tutkimus osoittaa, että asiantuntijoista 12 % arvioi omaan työhönsä sisältyvän vähintään melko paljon ei-legitiimejä työtehtäviä. Ei-legitiimeihin työtehtäviin liittyy riittämätön henkilöstömitoitus, töiden huono organisointi sekä vähäinen keskustelu esimiehen kanssa työn tavoitteista, tehtävistä ja aikatauluista. Lisäksi ei-legitiimit työtehtävät ovat yhteydessä psyykkisiin oireisiin.